

Nieuwsbrief

December 2021

GOO

gelders
ondergrond
overleg

Beste GOO-leden,

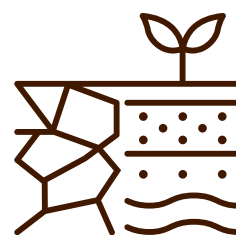
In deze laatste GOO nieuwsbrief van 2021 lezen jullie meer over onder meer de Warme Overdracht en de 'snelkookpansessies'. In deze nieuwsbrief vind je ook een overzicht van de kennisspecials in 2021. Veel van jullie hebben we regelmatig mogen verwelkomen in onze kennisspecials. Zo hebben we online veel kennis en informatie kunnen delen. Dank jullie wel voor jullie inzet en betrokkenheid hierbij.

In 2022 hopen we jullie weer vaak te ontmoeten, online of live! In januari 2022 organiseert het GOO drie online bijeenkomsten.

13 januari – online meedenksessie (10-11.30 uur)

We zijn bezig met het samenstellen van de GOO-kennisagenda en de planning voor 2022. Daarbij kunnen we jullie input goed gebruiken! Welke onderwerpen onder het thema 'Bodem uitvoering en beleid' mogen volgens jullie in 2022 niet op de GOO-agenda ontbreken?

We gaan er graag met jullie over in gesprek. Vind je het leuk om mee te denken en ons programma-inspiratie te geven, zodat ons aanbod goed kan aansluiten op de kennisbehoefte in de praktijk? Meld je dan aan voor de online GOO meedenksessie op donderdag 13 januari, van 10 tot 11.30 uur. Aanmelden gaat via GOO@gelderland.nl (onder vermelding van je naam, organisatie en 'meedenksessie')

Kun je niet bij de meedenksessie aanwezig zijn, maar heb je wel ideeën? Deel deze dan graag met Peter van Mullekom, trekker van het thema 'Bodem uitvoering en beleid'.

Je kunt Peter mailen via peter.vanmullekom@stantec.nl.

20 januari – online kennisspecial Aziatische Duizendknopen en grondverzet (13-15 uur)

Op 20 januari organiseert het GOO een online kennisspecial over Aziatische Duizendknopen en grondverzet. Aziatische Duizendknopen zijn sterk in opmars in Nederland. Het zijn exotische woekerplanten die veel economische schade veroorzaken, voornamelijk door verhoogde beheerkosten. De monoculturen die ontstaan vormen ook een bedreiging voor biodiversiteit. Aziatische Duizendknopen verspreiden zich door menselijk handelen, waarbij grondverzet (achtergebleven wortelresten) een hele belangrijke verspreidingsroute is. Omdat er geen adequate bestrijdingsmethode bekend is, is het van groot belang om verspreiding te voorkomen. In de bijeenkomst gaan we in op de achtergrond van duizendknopen, beleid (wat moet er eigenlijk) en handvatten om in de praktijk verspreiding

te voorkomen. Met informatie over het programma en de sprekers lees je [hier](#) .
Je kunt je aanmelden voor de kennisspecial via GOO@gelderland.nl (onder vermelding van je naam, organisatie en 'kennisspecial Aziatische Duizendknopen en grondverzet).

25 januari – inspiratie- en vragensessie subsidiereregeling Overdracht bodemtaken onder de Omgevingswet'

Op dinsdag 25 januari van 15 tot 17.30 uur staat er weer een online inspiratie- en vragensessie over de provinciale subsidiereregeling Overdracht bodemtaken onder de Omgevingswet gepland.

Je kunt je aanmelden november door een mail te sturen naar GOO@gelderland.nl (onder vermelding van je naam, organisatie en 'inspiratie- en vragensessie').

Op 15 juli en 21 september organiseerden we ook een inspiratie- en vragenuur over de subsidiereregeling. De Q&A van deze sessie vind je hier. Het GOO heeft samen met de provincie ook op 11 mei een informatie-uur over de subsidiereregeling georganiseerd. De vragen (en antwoorden) die tijdens het informatie-uur aan de orde kwamen, lees je in [deze Q&A](#) . Er is ook [een opname van het informatie-uur](#) gemaakt.

**We wensen jullie
mooie Kerstdagen
en een gezond 2022!**

Update werkgroepen Warme Overdracht (van Gerd de Kruif)

In vervolg op de update in de vorige nieuwsbrief (november 2021) gaan de drie GOO werkgroepen, die zijn geformeerd ter ondersteuning van de warme overdracht van bodemtaken van de provincie naar gemeenten, nog steeds ferm voort.

- De werkgroep die werkt aan voorbeeldregels voor in het Omgevingsplan is weer verschillende keren bijeengewees. Daarbij is onder meer reflectie gevraagd aan deskundigen van het landelijke programma 'Bodembeheer van de toekomst' en is afgesproken om met andere regio's die voorlopen regelmatig te spiegelen. Inmiddels is Ingeborg van Oorschoot (van Doorgrondadvies) betrokken bij deze werkgroep. Zij zal zorgdragen voor een heldere set aan voorbeeldregels en een toegankelijke toelichting hierbij.
- De werkgroep die nadenkt over de wijze waarop 'complexe gevallen' moeten worden aangepakt, is vlak voor de aangescherpte corona-regels 'live' bijeengewees om een casus 'VOCl achter 't Veer' te bespreken. Dit leverde veel inzichten op. We werken aan een procesvoorstel voor deze gevallen. Duidelijk is natuurlijk dat bodemvraagstukken moeten worden meegenomen in bredere afwegingen. Daarnaast gaat deze werkgroep preciezer kijken naar de aanpak van voormalige stortplaatsen en de vraag of we hier in aanpak kunnen samenwerken.
- De werkgroep data en informatie is ook bijeengewees. Gesproken is over de overdracht, de succesvolle informatieve Squit/Ibis sessies (cursussen in september 2021) en de brief van de provincie aan gemeenten hierover. We hopen dat met deze brief bestuur en management alert zijn gemaakt op dit vraagstuk. Wat betreft het digitale stelsel van de Omgevingswet moeten er nog slagen gemaakt worden in het landelijke systeem, zeker met betrekking tot bodem. Daarover worden signalen afgegeven aan de verantwoordelijke organisaties. Deze werkgroep gaat binnenkort specifiek de AVG en privacy-dimensie bespreken.

De uitnodiging blijft staan voor geïnteresseerden om aan te sluiten.

Aanmelden kan bij

Gerd de Kruif via 06 28 88 76 16

Snelkookpansessies – samen in korte tijd verder komen met een vraag, wens of opgave (van Annelies de Graaf)

Half juli 2021 hebben we het GOO-netwerk opgeroepen om voorstellen te doen voor 'snelkookpansessies'. Het doel van de sessies is om als gemeente of regio in korte tijd verder te komen met een vraag, wens of opgave die een link met het bodem-watersysteem heeft. Een achterliggend doel is om samen in Gelderland ervaring op te doen met hoe we bodem en ondergrond kunnen betrekken bij maatschappelijke opgaven.

De snelkookpansessies zijn interactieve sessies, waarin wordt toegewerkt naar bijvoorbeeld een eerste ontwerp, een aanzet tot een projectplan of programma, een uitgewerkt advies, etc. Deelnemers aan de snelkookpansessie zijn medewerkers van de betrokken organisatie(s) en van de ingenieursbureaus die samenwerken binnen het project Samen de diepte in.

Vijf regio's/gemeenten hebben een voorstel ingediend, en deze konden alle vijf gehonoreerd worden:

- **Gemeente Montferland** – Verkenning meerwaarde en opzet van visualisatie van de ondergrond van de gemeente Montferland op kaart;
- **OVIJ en opdrachtgevende gemeenten** – Verkenning integrale benadering voor bodem en ondergrond binnen instrumentarium Omgevingswet;
- **ODNV, Gemeente Putten** – Verkenning reguleren bodemenergiesystemen onder de Omgevingswet (interferentiebeleid en bodembescherming), aan de hand van de casus woonwijk Rimpeler;
- **Gemeente Maasdriel, Gemeente Zaltbommel, ODR** - Bommelerwaard: Hoe willen en kunnen wij in de Bommelerwaard het thema bodem en ondergrond doorontwikkelen in ons omgevingsbeleid?;
- **Gemeente Zaltbommel** – Klimaatbestendige landbouw en natuur op de lange termijn.

De adviesbureaus en de initiatiefnemers hebben samen de opzet van de sessie voorbereid. Bij het schrijven van deze nieuwsbrief heeft de sessie voor OVIJ en opdrachtgevende gemeenten plaatsgevonden. Tijdens deze sessie is een plan gemaakt voor toekomstige activiteiten voor twee hoofdsporen: 1) de traditionele bodemkwaliteitszorg en 2) het spoor verbrede bodemtaken.

Daarbij hebben de gemeenten onderling afspraken gemaakt welke gemeente welk deelproject, dat bijdraagt aan het grotere geheel, gaat uitvoeren. Het plan dat op basis van de sessie door de adviesbureaus is opgesteld zal de basis zijn voor de subsidie-aanvraag van de gemeenten in het kader van de provinciale subsidieregeling **Overdracht bodemtaken onder de Omgevingswet** .

De andere snelkookpansessies staan gepland in december en januari.

We houden jullie op de hoogte! Vragen? Stel ze graag via annelies.degraaf@buro38.nl.

Beëindiging Bodem-HUB Zutphen

Met het GOO hebben we een aantal jaar met veel plezier gebruik gemaakt van het de Bodem-HUB in het Pakhuis Noordhaven in Zutphen. Het was de plek waar veel van onze specials plaatsvonden, evenals de vergaderingen van Strategisch Overleg van het GOO. Af en toe spraken bodemprofessionals in het Pakhuis af om samen te werken.

In de afgelopen twee jaar hebben we – noodgedwongen – veel ervaring opgedaan met online werken. En dit bevalt goed! Uit het netwerk horen we dat de online specials laagdrempelig en informatief zijn, en dat is wat we heel graag willen met onze specials. We zullen voor onze specials dan ook doorgaan met de onlinevorm, waarbij we - wanneer de situatie dat weer toelaat - ook af en toe een moment voor echte ontmoeting willen organiseren.

Om deze reden hebben we besloten om de vaste huurafpraak met het Pakhuis Noorderhaven per 2022 te beëindigen.

Terugblik op GOO kennisspecials 4 november en 18 november 2021

Kennisspecial 'Duurzaam verpachten van gronden' (4 november)

Op 4 november vond de kennisspecial over het duurzaam verpachten van gronden plaats. Het GOO organiseerde deze special in samenwerking met Provincie Noord-Brabant, Provincie Gelderland en Staatsbosbeheer.

Meer dan 30 collega's van gemeenten, waterschappen en terreinbeherende organisaties meldden zich aan voor deze informatieve sessie. Het merendeel van de deelnemers zijn in de eigen organisatie actief op het gebied van gronduitgifte, waaronder ook enkelen als rentmeester. Enkele deelnemers zijn werkzaam op het gebied van bodem, water, natuur of landbouw.

Het doel van de kennisspecial was het informeren over verschillende mogelijkheden van duurzaam verpachten en het opdoen van inspiratie voor het realiseren van eigen beleidsopgaves door middel van duurzaam verpachten van gronden. Tijdens de kennisbijeenkomst werd aan de hand een aantal presentaties belicht hoe duurzame gronduitgifte in de praktijk wordt vormgegeven.

De presentaties werden verzorgd door:

Andrea van Schaik-Almasi – Provincie Noord-Brabant

Leon Claassen – Provincie Gelderland

Hans Jolink – Staatsbosbeheer

Het was een levendige kennisspecial waarin meerdere aanpakken werden toegelicht, veel vragen werden gesteld en hopelijk inspiratie heeft gebracht!

Op onze website vinden jullie [het verslag](#), de presentaties, de Q&A en de link naar de opname van deze GOO kennisspecial.

Kennisspecial 'Achtergebleven Ontploffbare Oorlogsresten in de Gelderse (water) bodem (18 november)

Op donderdag 18 november 2021 vond de GOO informatiebijeenkomst 'Achtergebleven Ontploffbare Oorlogsresten in de Gelderse (water)bodem' plaats. Door de coronasituatie vond de bijeenkomst niet fysiek maar online plaats. Het programma bleef onverminderd interessant! Ruim 30 geïnteresseerde deelnemers waren aanwezig. De bijeenkomst was bedoeld voor de Gelderse colleges, directeuren RO, ambtenaren openbare orde en veiligheid en de bodemadviseurs van de Gelderse gemeenten, omgevingsdiensten en waterschappen. Wij kijken terug op een goede bijeenkomst met interessante presentaties van Remco de Boer van kenniscentrum OO, Saskia Theuns van gemeente Rheden en Thomas Kloosterman van REASeuro. De aftrap van de bijeenkomst werd gedaan door Carol van Eert, burgemeester van gemeente Rheden. Hij pleitte voor actief beleid voor achtergebleven ontplofbare oorlogsresten en sprak de hoop uit dat de deelnemers aan de informatiebijeenkomst voldoende aanknopingspunten krijgen om met het thema 'achtergebleven ontplofbare oorlogsresten' aan de slag te gaan.

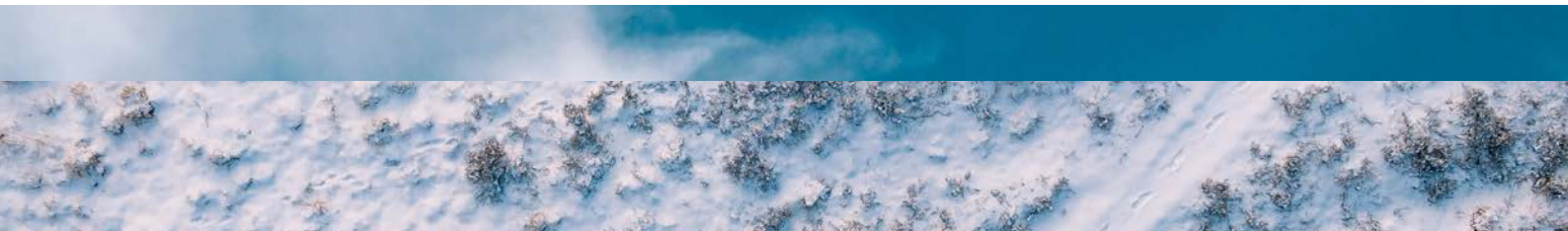
[Het verslag van de bijeenkomst](#) is inmiddels gepubliceerd op onze website.

In dit verslag staan ook de links naar de presentaties, [de flyer](#) (indicatie aantal oorlogshandelingen per gemeente), de link naar de opname en de link naar [de indicatieve Gelderse verwachtingenkaart OO](#). Al eerder publiceerden wij op de GOO website:

- [een programma van eisen](#) voor de aanbesteding van historisch vooronderzoek om te komen tot een (actuele) risicokaart voor OO;
- [een gemeentelijk handelingskader OO](#). Het handelingskader beschrijft de gemeentelijke werkwijze met het oog op OO bij gemeentelijke projecten

Vanuit het GOO zal een raming worden gemaakt van de kosten voor een Gelderland dekkende verwachtingenkaart, zo goed mogelijk gespecificeerd per gemeente. Daarnaast zullen, naast de gemeenten, de andere overheden benaderd worden voor medefinanciering.

Je kunt de bijeenkomst terugkijken via [deze link](#). De GOO werkgroep OO gaat met alle input uit deze bijeenkomst aan de slag. Wil je ook deelnemen aan de werkgroep OO? Meld je dan aan via peter.vanmullekom@stantec.nl. Vragen kun je ook aan Peter van Mullekom stellen.

Om te doen

Online leerplatform BodembreedAcademie

De vernieuwde Bodembreed Academie (www.bodembreedacademie.nl) is sinds september in de lucht. De Bodembreed Academie is omgebouwd tot een online leerplatform en biedt steeds meer e-learning modules. Voorbeelden van interessante modules zijn:

Bodem in de Omgevingswet

Op de Bodembreed Academie vind je een aantal webinars en leermodules over de veranderingen in de bodemwetgeving door de komst van de Omgevingswet. Ze zijn gemaakt door VNG en door het programma Aan de slag met de Omgevingswet, een programma vóór en door overheden. De webinars helpen je bij de invoering van de Omgevingswet en zijn relevant voor overheden, adviseurs en betrokkenen uit het bedrijfsleven. Je kunt de webinars los van elkaar volgen. De set leeractiviteiten start met een korte 'Test je eigen kennis over bodem in de Omgevingswet', zodat je je eigen leerdoelen kunt bepalen.

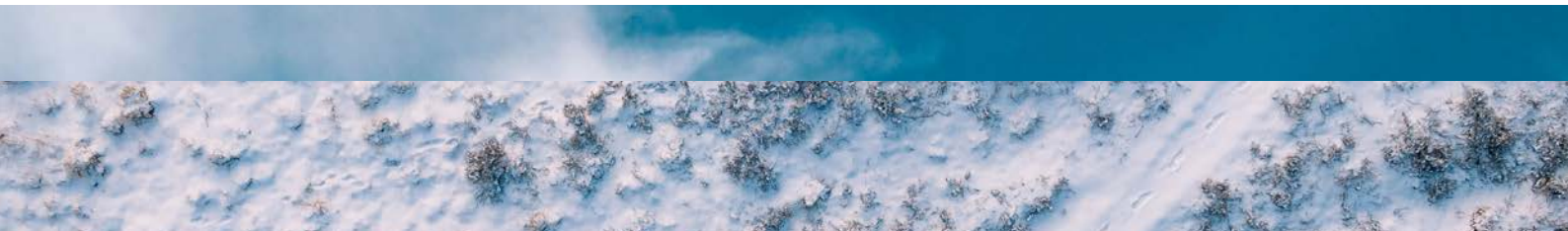
Leermodule Klimaatadaptatie en bodem

De bodem speelt een cruciale rol bij de klimaatadaptatie. Neem bijvoorbeeld de berging van water in de bodem. De bodem biedt volop kansen om wateroverlast en droogte het hoofd te bieden. "Het vraagt wel voldoende kennis van die bodem om te weten wat dit doet met bijvoorbeeld eventuele grondwateroverlast en vochtproblemen", aldus Michèle Klare, projectmanager bij de gemeente Leiden. Samen met collega Jos van Wersch, Regisseur Bodem en Ondergrond - Duurzame Leefomgeving, is zij nauw betrokken bij de ontwikkeling van de gratis e-learningmodule Klimaatadaptatie en bodem.

Begin 2022 wordt een nieuwe e-learningmodule voor loonwerkers verwacht. Deze module zal uitleg geven over de nieuwe regelgeving voor graven, saneren en toepassen van grond onder de Omgevingswet. De module wordt ontwikkeld in samenwerking met Cumela, de branche-organisatie voor groen, grond en infra.

Nieuwsgierig?

Maak dan een gratis account aan op www.bodembreedacademie.nl en neem eens een kijkje.

Om te luisteren

Nog een keer op herhaling

- [podcastserie 'Onderaards'](#) (Bodem+)
-

Om te lezen

[Nieuwsbrief november 2021 'Bermmaaisel als bodemverbeteraar'](#)

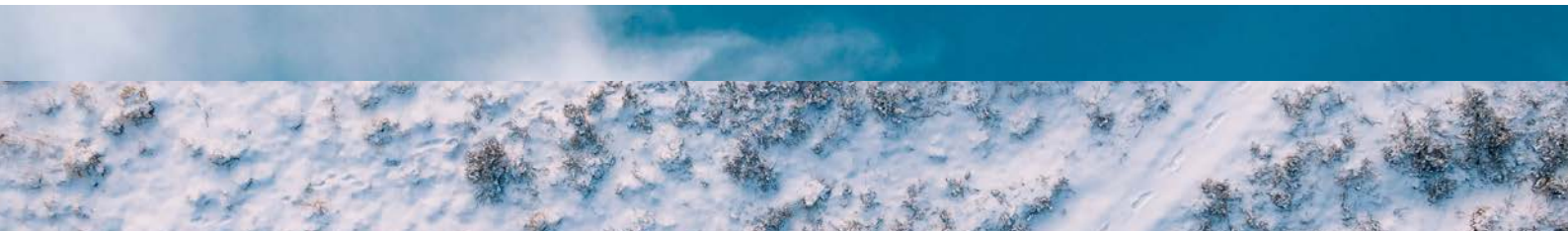
(Maartje van der Sloot, WUR) (data is nog onderhevig aan verdere analyse)

Om (terug) te kijken

Zembla

- [Watersnood](#) (26 november 2021)
- [Bos vol ontbossing](#) (22 november 2021)

Overzicht GOO kennisspecials en informatiebijeenkomsten 2021

Datum	Thema	
28-1	Beleid grondwaterkwaliteit	Link naar informatie
10-2	Bodem InZicht	Link naar informatie
22-3	Ontwerp regeling bodemkwaliteit	Link naar informatie
15-4	Natuurlijke klimaatadaptatie	Link naar informatie
20-4	Zonneweides en bodem	Link naar informatie
1-5, 17-7 21-9	Inspiratie- en vragenuur subsidieregeling overdracht bodemtaken onder de Omgevingswet	Link naar informatie
2-6	Bestuurlijke bijeenkomst	Link naar informatie
15-6	Vragenuur Roxit	Link naar informatie
17-6	Lozen van huishoudelijk afvalwater op oppervlaktewater en bodem	Link naar informatie
Sept.	Gebruikerstrainingen Squit iBis	Link naar informatie (inlog Geldernet vereist)
12-10	Beleid grondwaterkwaliteit (vervolg op special van 28 januari 2021)	Link naar informatie
13-10	Warmte-opslag in de bodem	Link naar informatie
4-11	Duurzaam verpachten van gronden	Link naar informatie
17-11	Ontwerp regels drinkwatervoorraden (ASV)	
18-11	Achtergebleven Ontploffbare Oorlogsresten	Link naar informatie
8-12	Intervisie-bijeenkomst VONDST	Link naar informatie

GOO@gelderland.nl
Annelies de Graaf, netwerkcoördinator
[linkedin.com/company/gelders-ondergrond-overleg](https://www.linkedin.com/company/gelders-ondergrond-overleg)
www.geldersondergrondoverleg.nl

